
ЗБОРНИК РЕЗИМЕА

СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
ЗЛАТИБОР, СРБИЈА 21-24.ФЕБРУАР 2019.

Друштво дефектолога Србије

Универзитет у Београду - Факултет за специјалну
едукацију и рехабилитацију

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА

СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
ЗЛАТИБОР, СРБИЈА 21-24.ФЕБРУАР 2019.

**ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
ЗЛАТИБОР, 21-24.ФЕБРУАР 2019.**

Издавач

Друштво дефектолога Србије, Косовска 8/1, Београд

Штампа

ПМ плус Д.О.О., 22.октобра 8а, Београд

За организатора

Синиша Ранковић , председник УО Друштва дефектолога Србије
Проф.др Снежана Николић, декан - ФАСПЕР

Организатори

Друштво дефектолога Србије
Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Организациони одбор

Маја Матовић
Драгана Пашћан
Милка Лековић
Слободан Банковић
др Стеван Несторов
Драган Роловић
Снежана Чарапић

Програмски одбор

проф.др Весна Вучинић
проф.др Славица Голубовић
проф.др Александра Грбовић
проф.др Дејана Боуилет
проф.др Гордана Николић
проф др Мирослав Вранкић
проф.др Горан Јованић
доц.др Харис Мемишевић
доц.др Златко Буквић
доц.др Миа Шешум
доц.др Слободан Банковић
доц.др Милица Ковачевић
доц.др Милосав Адамовић
др Зорица Поповић
др Стеван Несторов

Генерални секретар

мр Миодраг Недељковић

Технички секретар

Горана Киковић

Секретар за финансије

Радомир Лековић

Технички уредник

мр Миодраг Недељковић

Тираж 500

ИСБН

ОДНОС ЛЕКСИЧКО-СЕМАНТИЧКИХ СПОСОБНОСТИ И НИВОА ОБРАЗОВАЊА МАЈКИ КОД ДЕЦЕ ТИПИЧНОГ ЈЕЗИЧКОГ РАЗВОЈА ***

Бојана Дрљан, Миле Вуковић

Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Иако деца типичног развоја усвоје већину аспеката лексичко-семантичких способности до пете године живота, лексикон се развија и богати током читавог живота. Значајну фазу у развоју лексичко-семантичких способности представља период између шесте и девете године, када се код деце уочава све већа употреба парадигматских асоцијација, док се број синтагматских асоцијација значајно смањује.

Све је већи број истраживања који указују на утицај социоекономских чиниоца на развој језичких способности код деце. Резултати појединих студија су показали високе корелације између образовања мајке и нивоа постигнућа деце на тестовима процене вокабулара (Bates et al., 1994). Са друге стране, резултати студије Ноблеа и сарадника (Noble et al., 2007) показују да образовање мајке може имати различит утицај на различите језичке способности. Резултати ове студије су показали високу корелацију образовања мајке са обимом рецептивног вокабулара деце, али не и са фонолошким процесирањем.

Циљ овог истраживања је да се испита да ли постоје разлике у постигнућима деце на тесту лексичког процесирања у односу на ниво образовања мајке.

Методологија. Узорак је чинило 50 испитаника типичног језичког развоја (5-8 год.) подељених у две групе, 25 испитаника чије мајке имају високо образовање и 25 испитаника чије мајке имају средње образовање. Две групе су биле усклађене према полу ($\chi^2=0,721$, $p=0,396$) и узрасту ($t= 0,521$; $p=0,605$). Као инструмент за процену лексичког процесирања коришћен је Тест слободних асоцијација речи.

Резултати су показали да деца чије мајке имају средње образовање дају нешто више парадигматских одговора, док деца чије мајке имају високо образовање дају нешто више синтагматских одговора, међутим та разлика није статистички значајна ($p>0,05$). У погледу развојно незрелих одговора, деца чије мајке имају средњи ниво образовања су имала нешто лошија постигнућа у односу на децу чије су мајке високо образовање, међутим ни у овом случају та разлика није статистички значајна ($p>0,05$).

Закључак. Резултати нашег истраживања су показали да код деце типичног развоја, на узрасту од пет до осам година, не постоје значајне разлике у способности лексичког процесирања у односу на ниво образовања мајке.

Кључне речи: лексичко процесирање, образовање мајке, типичан језички развој.

*** Рад је проистекао из пројекта „Евалуација третмана стечених поремећаја говора и језика”, ОН 179068 (2011–2017), чију реализацију финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.